

COLUMN PETRA STIENEN

Wat doet je naam ertoe?

‘**H**eb je geen spijt dat je je dochter Soraya hebt genoemd?’ Het was een paar jaar na de aanslagen van 11 september 2001, mijn dochter was nog geen zes. ‘Ben je niet bang dat ze last gaat krijgen van die Arabische naam? Later, als ze wil reizen, of een baan gaat zoeken?’ Het was een goedbedoelde vraag, maar ik wilde niet accepteren dat deze moeder een punt had. Ondanks dat ik de voortekenen al had gezien: blijkbaar riepen Arabische namen ongemak op. Zoals bij de Haagse basisschool die grote aarzeling had getoond toen we haar wilden aanmelden. Pas toen de directie doorhad dat haar beide ouders ‘helemaal Nederlands’ waren, verdween de wachlijst binnen 1 minuut. We kozen toch voor een andere school. Discriminatie op basis van iemands voor- of achternaam komt in 2015 nog veel voor in Nederland. Eerder deze week stuurde minister Asscher van Sociale Zaken de voortgangsrapportage actieplan arbeidsmarktdiscriminatie naar de Tweede Kamer. Het blijkt dat een Nederlander met een migrantenachtergrond

twee keer minder kans heeft om te worden benaderd voor een baan dan een autochtone Nederlander onder de 35 jaar. Ook de kans dat oudere werknemers worden benaderd is twee keer zo klein. Hoe het zit met oudere werknemers die Ahmed of Amina heten, zegt deze voortgangsrapportage niet. Tijdens mijn onderzoek voor mijn boek *Terug naar de Donderberg* hoorde ik herhaaldelijk van jonge-

We discrimineren meestal niet bewust, maar door impliciete associaties.

ren van niet-westerse afkomst uit Roermond hoe lastig het is om een goede stageplek of baan te vinden. De combinatie van een ‘exotische voor- en/of achternaam’ en een postcode uit een ‘foute wijk’ verlaagt de kans op een gesprek aanzienlijk. Allerlei studies tonen aan dat het menselijk is dat we ons omringen met mensen die op ons lijken. Kijk maar eens om u heen op

uw werk, op verjaardagsfeesten of bij u in de buurt: hoeveel mensen kent u die qua leeftijd, opleiding, religie en sociale klasse van u verschillen? We discrimineren meestal niet bewust, maar door impliciete associaties, door onze omgeving, opvoeding en media zijn we vaak geneigd tot hokjesdenken over mensen die anders zijn. Op de website www.onderhuids.nl over discriminatie in Nederland kunt u zien of u een voorkeur heeft op basis van afkomst via een test over associaties op basis van Nederlandse en Marokkaanse namen.

Het blijkt een grote uitdaging voor werkgevers om de reflex te doorbreken automatisch te kiezen voor iemand die op ‘de standaard’ lijkt met een bekende en betrouwbaar klinkende naam. Het kabinet Rutte-I nam resoluut afstand van alles wat op diversiteitsbeleid leek. Het argument was: we gaan voor kwaliteit. Alsof culturele verscheidenheid niet juist extra kwaliteit zou kunnen brengen in een organisatie of onze samenleving. In de voortgangsrapportage van Asscher komt opvallend vaak het woord ‘diversiteit’ voor. Het stemt hoopvol

dat dit kabinet nu wel weer belang hecht aan een bewuste keuze voor de diversiteit in ons land en werkgevers aanmoedigt hier actief op te sturen. Want als we denken dat namen als Chaib, Nadia of Mustafa iets negatiefs zeggen over hun loyaliteit, talent en inzet, dan doen we hen en onze samenleving veel te kort. En lopen we het risico allerlei talent buiten te sluiten. Talent dat we nodig hebben op onze scholen,

Katholieke achtergrond reden om in Den Haag gewantrouwd te worden.

in de gezondheidszorg en in onze bedrijven.

Vroeger kregen kinderen in Limburg vaak de naam van hun grootouders. Ik heb er vier voorletters aan te danken, wat meteen mijn katholieke achtergrond laat zien. Dat was in het verleden in Den Haag een reden om gewantrouwd te worden, want waar lag de loyaliteit van die katholieken uit het zuiden pre-

cies. Bij de Nederlandse Staat of bij Rome? Dat is gelukkig veranderd. Want zeg nu eerlijk, wat maakt het uit of iemand Jeanny Swinkels of Amina Sebbar heet? Zeker als blijkt dat Jeanny al weer dertig jaar geleden zich bekeerd heeft tot de islam en al decennia Amina heet. En actief is als opvoedcoach en adviseur. Met een netwerk vol kleurrijk en krachtig talent. Via crowdfunding uit heel Limburg en daarbuiten, van de woningcoöperatie, moskee tot individuele donateurs organiseert Amina op 19 september een Kleur en Kracht evenement in Venray. Waarbij ze bezoekers, media en werkgevers wil aanmoedigen voorbij de eerste indruk van naam, achtergrond of leeftijd te kijken. Zodat ze zien dat of je nu Fatima, Funda of Karolina heet, je allemaal iets hebt bij te dragen aan onze samenleving.

Petra Stienen
is publiciste
en arabiste